

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: Efekty

Gimnazjum nr 125
Warszawa

Mazowiecki Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Warszawie

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 05-12-2011 - 16-12-2011 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Ewa Kosińska, Grażyna Wojszczyk, Regina Zboromirska.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli samorządu lokalnego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	16
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	11
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	0
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	37
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	54
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo	12
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki	12
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	28
Partnerzy szkoły, przedstawiciele samorządu lokalnego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele samorządu lokalnego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	12
Obserwacja lekcji		Klasy pierwsze (gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne)	nd
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza dokumentów			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Gimnazjumnr 125
Patron	
Typ placówki	Gimnazjum
Miejscowość	Warszawa
Ulica	Kobiałka
Numer	49
Kod pocztowy	03-044
Urząd pocztowy	Warszawa
Telefon	228118867
Fax	
Www	www.zs43waw.edupage.org
Regon	01521618000014
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	138
Oddziały	6
Nauczyciele pełnozatrudnieni	11
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	9
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	3
Średnia liczba uczących się w oddziale	23
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	12.55
Województwo	MAZOWIECKIE
Powiat	Warszawa
Gmina	Warszawa
Typ gminy	gmina miejska, miasto stołeczne
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wprowadzenie: obraz placówki

Gimnazjum nr 125 funkcjonuje w Zespole Szkół nr 43 w Warszawie. Od września bieżącego roku szkoła mieści się w nowym, dwuskrzydłowym gmachu, dostosowanym do potrzeb niepełnosprawnych uczniów. Nowe warunki lokalowe – bogata baza dydaktyczna, przestronne korytarze, kącki wypoczynkowe dla uczniów wyposażone w kanapy i fotele, wpływają na dobre samopoczucie uczniów w szkole. O bezpieczeństwo gimnazjalistów dbają wszyscy pracownicy; prowadzone są liczne działania wychowawcze, których efektem są zachowania i postawy uczniów zgodne z oczekiwaniami społeczności szkolnej. Gimnazjaliści podejmują różne aktywności na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły. Na uznanie zasługują skuteczne inicjatywy uczniów na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej, związane z poprawą komunikacji. W szkole dużą wagę przywiązuje się do wnikliwej analizy wyników egzaminu gimnazjalnego, stosując metody ilościowe i jakościowe z uwzględnieniem analizy kontekstowej i wskaźnika edukacyjnej wartości dodanej. Diagnozie podlegają także inne osiągnięcia uczniów, a wdrażane wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. Szkoła może poszczycić się wysokimi wynikami egzaminu zewnętrznego zarówno z części humanistycznej, jak i matematyczno-przyrodniczej.

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Efekty

Wymaganie: *Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe*

Komentarz:

W szkole jest przeprowadzana analiza ilościowa, jakościowa, w tym kontekstowa wyników egzaminu gimnazjalnego. Powadżona jest także analiza wskaźnika edukacyjnej wartości dodanej (EWD) w celu uzyskania informacji na ile efektywnie pracowano z uczniami w ciągu cyklu edukacyjnego. Wnioski z tej analizy są wdrażane i przyczyniają się do poprawy wyników kształcenia. Podjęte działania zaowocowały najwyższym wynikiem (w przedziale staninowym) w części humanistycznej egzaminu gimnazjalnego i wysokim w części matematyczno-przyrodniczej. Nauczyciele przedstawiają rodzicom wyniki analiz podczas indywidualnych spotkań. Potwierdzeniem tego stanowiska są przedstawione poniżej dowody.

W szkole przeprowadzana jest analiza wyników egzaminów zewnętrznych.

Z wywiadu z dyrektorem i nauczycielami wynika, że w czerwcu każdego roku szkolnego dokonywana jest analiza wstępna wyników egzaminów zewnętrznych po otrzymaniu danych z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej (OKE). Nauczyciele już wtedy formułują wstępne wnioski na podstawie wyników indywidualnych uczniów, klasowych i szkolnych w odniesieniu do wyników dzielnicy, powiatu, województwa, kraju. Wyniki wstępnej analizy i wnioski są przedstawiane na Radzie Pedagogicznej klasyfikacyjnej rocznej lub podsumowującej; wyniki są prezentowane indywidualnie uczniom i ich rodzicom. Pełna analiza dokonywana jest po otrzymaniu raportów Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (CKE) i OKE. Wówczas następuje pełne omówienie ilościowe, jakościowe i kontekstowe oraz analiza wskaźnika EWD w celu oszacowania efektywności nauczania, czyli wkładu szkoły w końcowy poziom wiedzy uczniów na trzecim etapie kształcenia.

Analiza jest prowadzona w celu poprawy jakości pracy szkoły.

Z wywiadu z dyrektorem szkoły i z nauczycielami wynika, że analiza egzaminów zewnętrznych prowadzona jest w celu wprowadzenia zmian, które pozwolą na podniesienie jakości i efektywności kształcenia w gimnazjum. Szczegółowa analiza wyników egzaminu umożliwia wskazanie słabych i mocnych stron w pracy z uczniami w obszarze poszczególnych standardów, pozwala zidentyfikować problem i sformułować wnioski do dalszej pracy. Celem analizy egzaminu w kolejnych latach jest także ustalenie, czy wnioski sformułowane po analizie egzaminów z lat poprzednich zostały właściwie wdrożone i przyczyniły się do przyrostu wiedzy i umiejętności uczniów. Ponadto analizowanie wyników egzaminów zewnętrznych pozwala na monitorowanie właściwego doboru zajęć edukacyjnych, które mają służyć nabywaniu przez uczniów wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej.

Dodatkowo pozwala na monitorowanie jakości pracy szkoły w kontekście osiągniętych przez uczniów wyników na egzaminie zewnętrznym poprzez:

- dokonywanie analizy pola sił (słabych i mocnych stron pracy z uczniami w obszarze poszczególnych standardów),
- analizę kontekstową.

Informacje uzyskane z zapisów w dokumentacji (analiza egzaminu gimnazjalnego) wskazują, że analizy EWD prowadzone są w celu uzyskania informacji na ile efektywnie pracowano z uczniami w ciągu cyklu edukacyjnego i pozwalają stwierdzić, czy właściwie pracowano z różnymi grupami uczniów, biorąc pod uwagę ich potencjał, specyficzne trudności w uczeniu się, płeć. Porównanie wskaźników EWD za kolejne lata wskazuje, czy szkoła właściwie wdraża wnioski sformułowane po analizie poprzednich egzaminów. Na przykład: z analizy wartości EWD osiągniętych w roku szkolnym 2009/2010 wynika, że słabiej pracowano z uczniem o niskim i wysokim potencjale oraz z uczniem ze stwierdzonymi specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Praca z wymienionymi wyżej grupami uczniów uległa znacznej poprawie w roku szkolnym 2010/2011. Zauważalny jest wzrost wskaźników EWD o 10 punktów procentowych.

Wnioski z analizy są wdrażane.

Dyrektor podczas wywiadu przekazał, że w dokumentacji szkoły dotyczącej analizy wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej, zawarto następujące wnioski:

- Należy ćwiczyć umiejętność czytania ze zrozumieniem i odbioru tekstów kultury na poziomie dosłownym oraz wyszukiwania informacji zawartych w tekście.
- Powinno się prowadzić ćwiczenia mające na celu dostrzeżenie w tekście środków wyrazu.
- Należy intensywnie ćwiczyć rozumienie tekstów źródłowych, dostrzeżenie i
- analizowanie kontekstu historycznego oraz odnajdywanie związków przyczynowo – skutkowych.
- Warto prowadzić różnorodne ćwiczenia redakcyjne ze szczególnym zwróceniem uwagi na logiczne uporządkowanie i spójność wypowiedzi pisemnej, stosowanie właściwych zasad organizacji tekstu, poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną oraz kształtować te umiejętności na wszystkich lekcjach bloku humanistycznego.
- Trzeba doskonalić umiejętność czytania tekstów poetyckich na poziomie
- symbolicznym i przenośnym oraz zdolność interpretowania tekstu z uwzględnieniem intencji nadawcy.

Na podstawie tych wniosków nauczyciele przedmiotów humanistycznych wyznaczyli i szczegółowo określili priorytety do pracy z uczniami w obrębie nauczanych przedmiotów.

Dyrektor podczas wywiadu przekazał także wnioski z analizy części matematyczno- przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego:

- Położenie nacisku na pracę z uczniami zdolnymi,
- Praca nad stosowaniem odpowiedniej dla przedmiotów przyrodniczych terminologii,
- Wykorzystywanie jak największej ilości zadań złożonych w ramach powtórzeń i przygotowań do egzaminów, wiążących ze sobą różne treści i różne umiejętności,
- Zmotywowanie uczniów do czynnego udziału w powtórzeniach,
- Nieustanne wskazywanie korelacji międzyprzedmiotowych.

Na podstawie powyższych wniosków nauczyciele bloku przedmiotów matematyczno – przyrodniczych określili rodzaje zadań i ćwiczeń, które uznali za konieczne do realizacji tych wniosków.

Z kolei dyrektor, w celu realizacji wniosków wynikających z analizy egzaminu gimnazjalnego, między innymi przyznał dodatkowe godziny na zajęcia z fizyki i języka polskiego, na zajęcia wyrównawcze, zorganizował seminaria z historii, geografii, biologii, chemii, umożliwił szkolenie nauczycieli na temat pomiaru dydaktycznego, celem podniesienia ich umiejętności w zakresie konstruowania prac klasowych i sprawdzianów.

W szkole stosuje się jakościowe i ilościowe metody analizy.

Z wypowiedzi ankietowej dyrektora, nauczycieli uczestniczących w wywiadzie grupowym oraz analizy dokumentacji wynika, że dane do analizy ilościowej i jakościowej wyników egzaminu czerpane są z informacji przesłanych szkole we wstępnych i ostatecznych raportach CKE i OKE. Do analizy ilościowej wykorzystywane są:

- wynik punktowy szkoły (średnia dla szkoły),
- wyniki punktowe poszczególnych klas (średnie dla klas),
- wyniki uczniów,
- średni wynik gimnazjum w skali stanikowej,
- średni wynik uczniów poszczególnych klas w skali staninowej,
- średni wynik w obszarze poszczególnych standardów dla wszystkich części egzaminu,
- rozstęp,
- mediana dla wyników uczniowskich w szkole,
- wyniki uczniów z dysleksją,
- średni wynik gimnazjum w skali staninowej dla uczniów z dysleksją,
- średni wynik w obszarze poszczególnych standardów dla wszystkich części egzaminu dla uczniów z dysleksją,
- dane o wynikach szkół w dzielnicy, powiecie, województwie, kraju,
- skala staninowa dla szkół w kraju,
- skala staninowa dla wyników uczniowskich w kraju,
- wyniki uczniów z dysleksją dla województwa i kraju,
- procent uczniów z dysleksją w powiecie.

Na podstawie powyższych danych określane jest miejsce szkoły w dzielnicy, powiecie, na tle województwa mazowieckiego i kraju. Wyniki poszczególnych klas porównywane są z wynikami szkoły z uwzględnieniem najwyższego i najniższego wyniku dla szkoły, powiatu, kraju. Badany jest rozrzut wyników, mediana (czyli wartość średnia) i wartość modalna (czyli najczęstsza statystycznie). Określany jest też stopień trudności egzaminu dla wszystkich uczniów i dla uczniów z dysleksją. Porównywane są wyniki punktowe uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce z osiągnięciami uczniów z tymi samymi problemami dla województwa i dla kraju. Na tej podstawie określane jest przedział staninowy (w dziewięciostopniowej skali powszechnie używanej przez Centralną Komisję Egzaminacyjną) dla ucznia. Określany jest rozstęp, mediana i stanin, w których znalazł się każdy uczeń w szkole. Sprawdzane jest, jaki procent ogółu uczniów i jaki procent uczniów z dysleksją znalazł się w poszczególnych przedziałach staninowych.

Z kolei przy analizie jakościowej brane są pod uwagę:

- współczynnik łatwości dla szkoły w poszczególnych obszarach standardów
- wymagań dla danej części egzaminu,
- współczynnik łatwości dla każdej klasy w poszczególnych obszarach
- standardów wymagań dla danej części egzaminu
- współczynnik łatwości zadań dla szkoły w poszczególnych obszarach
- standardów wymagań dla danej części egzaminu
- współczynnik łatwości zadań dla każdej klasy w poszczególnych obszarach
- standardów wymagań dla danej części egzaminu
- zadania bardzo trudne, trudne i umiarkowanie trudne, łatwe i bardzo łatwe
- słabe i mocne strony w obszarze poszczególnych standardów.

Jak przekazał dyrektor analiza egzaminu zewnętrznego opracowywana jest przez nauczycieli indywidualnie i w zespołach samokształceniowych: humanistycznym, matematyczno-przyrodniczym i języków obcych. Nauczyciele uczestniczący w wywiadzie grupowym dodali, że szczegółowo analizują poziom opanowania poszczególnych umiejętności, wyciągają wnioski do dalszej pracy i opracowują sposób ich wdrażania w obrębie nauczanego przedmiotu. Wnioski do pracy są prezentowane uczniom i rodzicom, a następnie wdrażane podczas lekcji i zajęć dodatkowych.

Według nauczycieli uczestniczących w wywiadzie grupowym i w oparciu o analizę dokumentacji (analiza wyników egzaminu gimnazjalnego) w szkole prowadzi się także analizę wskaźnika EWD. Porównuje się EWD szkoły dla poszczególnych części egzaminu oraz EWD dla uczniów ze względu na potencjał, specyficzne trudności w uczeniu się i płeć. Porównuje się rozkład staninowy EWD po szkole podstawowej i gimnazjum dla części humanistycznej i części matematyczno-przyrodniczej egzaminu. Analizowany jest trzyletni wskaźnik EWD dla obu części egzaminu na tle powiatu, gminy, województwa i kraju.

Argumentem potwierdzającym wysoki stopień spełnienia wymagania jest prowadzenie przez szkołę wnikliwej analizy kontekstowej, o czym dowiadujemy się podczas wywiadu z nauczycielami i z przedstawionej dokumentacji. Analiza kontekstowa obejmuje badanie wpływu czynników takich jak środowisko uczniowskie, liczba uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce, frekwencja, motywacja uczniów do pracy, migracja uczniów, absencja nauczycieli, dobór programów i podręczników, udział uczniów w zajęciach wyrównawczych i rozwijających oraz seminariach, na osiąganie określonego poziomu wyników egzaminacyjnych. Analizuje się m.in. procent uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, którzy przystąpili do egzaminu w szkole. Porównuje się z procentem uczniów z podobnymi trudnościami w powiecie, ustala się, czy frekwencja w poszczególnych klasach miała wpływ na wynik egzaminu, ustala się, czy zaangażowanie i motywacja uczniów do pracy miała wpływ na wynik egzaminu. Porównuje się oceny roczne otrzymane przez uczniów z przedmiotów objętych egzaminem z wynikami egzaminu, ocenia się ofertę zajęć dodatkowych (wyrównawczych, rozwijających), które wspomagały rozwój uczniów, ocenia się pomoc, którą obejmowano uczniów szkoły, którzy zaczęli uczęszczać do niej w trakcie danego cyklu edukacyjnego (wyrównanie szans edukacyjnych), ocenia się użyteczność programów nauczania i podręczników, wskazuje się wpływ absencji i zmian kadrowych w gronie pedagogicznym na wynik egzaminu. Porównywana jest spójność wyników egzaminu z wynikami rocznymi uczniów. Badany jest także los absolwentów.

Wdrażane wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia.

Zdaniem dyrektora wszystkie działania nauczycieli wynikające z wniosków z analizy ilościowej i jakościowej egzaminu gimnazjalnego przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. Najważniejsze działania to:

- indywidualizacja nauczania,
- ćwiczenie w różnych formach, na określonych przedmiotach oraz na zajęciach pozalekcyjnych tych umiejętności, które wypadały najslabiej np. czytanie ze zrozumieniem i praca nad odbiorem tekstów kultury oraz wyszukiwaniem informacji zawartych w tekście,
- dostrzeganie kontekstu historycznego oraz odnajdywanie związków przyczynowo- skutkowych,
- rozpoznawanie środków wyrazu w tekstach literackich i publicystycznych,
- redagowanie krótkich i długich form wypowiedzi z uwzględnieniem graficznej i logicznej organizacji tekstu,
- kształcenie sprawności językowej, ortograficznej, interpunkcyjnej, rozwiązywanie zadań różnego typu o zróżnicowanej treści osadzonych w kontekście praktycznym.
- położenie nacisku na pracę z uczniem zdolnym,
- praca nad stosowaniem odpowiedniej dla danego przedmiotu terminologii, wykonywanie z uczniami większej liczby doświadczeń,
- ćwiczenia w odczytywaniu schematów procesów z zachodzących w przyrodzie, praca z mapą.

W opinii dyrektora, wyżej wymienione działania zaowocowały bardzo dobrym wynikiem na egzaminie gimnazjalnym. W porównaniu z rokiem 2009/2010, w którym szkoła osiągnęła w części humanistycznej egzaminu bardzo wysoki poziom w przedziale staninowym, w roku 2010/2011 jest to poziom najwyższy. Wyniki szkoły w części matematyczno-przyrodniczej w roku szkolnym 2009/10 znajdowały się w 6 staninie, a w kolejnym roku - w 7

przedziale staninowym (poziom wysoki).

W dokumentacji dotyczącej analizy wyników egzaminu gimnazjalnego z przedmiotów humanistycznych odnaleziono informacje, które są spójne z deklaracją dyrektora. W przedstawionej analizie znajduje się zapis: "w pełni udało się wdrożyć wniosek, by podczas lekcji prowadzić ćwiczenia redakcyjne ze szczególnym zwróceniem uwagi na logiczne uporządkowanie i spójność wypowiedzi pisemnej, stosowanie właściwych zasad organizacji tekstu, poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną. Efektem tych ćwiczeń jest bardzo wysoki wynik egzaminu zewnętrznego - 9 stanin. Uczniowie doskonale poradzili sobie z tworzeniem tekstu przewyższając w tym względzie punktowe wyniki dzielnic i powiatu".

W opinii partnerów szkoły i samorządu, gimnazjum ma bardzo dobre wyniki kształcenia, które utrzymują się od kilku lat. Jest to między innymi efektem szybkiego reagowania na trudności edukacyjne oraz wszelkie przypadki problemowe. Uczniowie są dobrze przygotowani do dalszego kształcenia, o czym świadczy znaczna liczba absolwentów dostających się do renomowanych liceów. Uczniowie chętnie chodzą do szkoły, a absolwenci Gimnazjum 125 – dzisiaj studenci kierunków pedagogicznych, chętnie do niej wracają w celu odbycia praktyk studenckich. Według rozmówców uczniowie są wszechstronnie przygotowani do dalszej nauki.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności*

Komentarz:

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej, uzyskując w kolejnych latach coraz wyższe wyniki w nauce. W szkole diagnozuje się i analizuje osiągnięcia uczniów, uwzględniając ich możliwości rozwojowe. Nauczyciele dostrzegają duży potencjał edukacyjny uczniów. Prowadzone są diagnozy wstępne, a także na wszystkich poziomach, analizuje się wyniki oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, wdraża wnioski i rekomendacje z analiz. Wdrażane wnioski przekładają się na wzrost efektów kształcenia, czego wyznacznikiem jest wysoki wskaźnik promocji uczniów, wyniki egzaminu gimnazjalnego, a także osiągnięcia uczniów w konkursach. Poniżej zawarto uzasadnienie.

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową.

Wszyscy ankietowani nauczyciele (16) uważają, że uczniowie w wysokim stopniu opanowali w poprzednim roku szkolnym wiadomości i umiejętności opisane w podstawie programowej. Argumentem potwierdzającym nabywanie przez uczniów wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej jest monitorowanie jej realizacji. Świadczą o tym przedstawione przez dyrektora karty monitorowania liczby zrealizowanych godzin wskazanych w ramowych planach nauczania dla danych zajęć edukacyjnych. Ponadto w protokołach zebrań Rady Pedagogicznej znajdują się zapisy dotyczące procedury dopuszczania do użytku szkolnego zgłoszonych przez nauczycieli wybranych programów nauczania (np. protokół nr 14/2009/2010 z dnia 09.06.2010 r.; protokół nr 16/2010/2011 z dnia 13.06.2011 r.).

Szkoła posiada wysoki wskaźnik promocji uczniów. Z analizy dokumentów wynika, że w roku szkolnym 2009/2010 niepromowany do następnej klasy był jeden uczeń, co stanowiło 0,58% ogółu uczniów gimnazjum. W roku szkolnym 2010/2011 również niepromowany był jeden uczeń (0,65% ogółu uczniów).

Partnerzy szkoły i przedstawiciel samorządu w wywiadzie, mówiąc o umiejętnościach nabywanych przez uczniów w szkole, wskazywali na umiejętności związane z właściwymi postawami społecznymi, patriotycznymi i chrześcijańskimi, wyróżniając przede wszystkim: umiejętność pomocy słabszym i chorym, akceptacji drugiego człowieka i solidaryzowania się z potrzebującymi, umiejętność godnego zachowania się podczas uroczystości patriotycznych (śpiewanie hymnu). Ponadto rozmówcy wymienili takie umiejętności, które umożliwiają uczniom sprawne funkcjonowanie w społeczeństwie, np. umiejętność podejmowania działań na rzecz społeczności lokalnej (starania o odbudowę mostu), umiejętność publicznych wystąpień. W ich opinii wszystkie umiejętności kształcone przez szkołę są istotne.

W szkole analizuje się osiągnięcia uczniów.

Wszyscy z 16 ankietowanych nauczycieli zadeklarowali, że analizują osiągnięcia uczniów, z czego 13 podało, że analizuje osiągnięcia wszystkich uczniów, 2, że większości, 1 nauczyciel wskazał, że robi to w wybranych uzasadnionych przypadkach.

Z wywiadu z dyrektorem i deklaracji ankietowanych nauczycieli wynika, że w szkole analizuje się osiągnięcia uczniów między innymi poprzez:

- badanie wiedzy i umiejętności uczniów po klasie szóstej;

- analizę dokumentów: świadectw szkolnych, wyników sprawdzianu wiedzy i umiejętności po klasie szóstej;
- analizę ilościową i jakościową realizacji podstawy programowej poszczególnych przedmiotów;
- testy diagnostyczne dla uczniów klas I - na wejściu,
- testy semestralne i roczne (przed klasyfikacją śródroczną i roczną zgodnie z procedurą egzaminu zewnętrznego),
- próbne egzaminy;
- test kompetencji matematycznych opracowany przez metodyków-matematyka na półmetku kl. II (rok 2010/2011)
- sprawdziany z przedmiotów;
- analizę ocen uczniów (bieżąca, śródroczna i roczna),
- obserwacje uczniów podczas występów artystycznych w czasie uroczystości szkolnych;
- analizę osiągnięć w konkursach kuratorskich i innych o różnorodnej tematyce i zasięgu;
- badanie efektów edukacyjnych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i kół zainteresowań;
- analizę osiągnięć w zawodach sportowych.

Wyniki tych działań opracowywane są w zespołach nauczycielskich. Po ich przeanalizowaniu formułowane są wnioski i wskazania do dalszej pracy, które prezentowane są na zebraniach rady pedagogicznej.

Analiza osiągnięć szkolnych uwzględnia możliwości rozwojowe uczniów.

Zdaniem dyrektora i nauczycieli wyrażonym w wywiadzie, analizując osiągnięcia uczniów, uwzględnia się ich możliwości rozwojowe. Dyrektor stwierdził, że nauczyciele znają możliwości rozwojowe każdego ucznia i dokonując analizy ich osiągnięć odnoszą je do możliwości danego dziecka. Dyrektor i nauczyciele opisali, w jaki sposób to realizują, np. w sytuacji ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, nauczyciele porównują wyniki nauczania z zaplanowanymi osiągnięciami w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym. Podobnie postępują w przypadku uczniów z innymi trudnościami w nauce oraz wobec uczniów zdolnych dla których założono karty indywidualnych potrzeb ucznia, wdrażany jest dla nich tzw. plan działań wspierających. W każdym z tych przypadków nauczyciel sprawdza, czy to co uczeń osiągnął, jest na miarę jego możliwości i sytuacji, w której się znajduje. Jeżeli uczeń nie ma osiągnięć stosownych do jego możliwości, poszukiwana jest przyczyna takiego stanu i podejmowane są działania odpowiednie do zdiagnozowanego problemu. Zdaniem nauczycieli, w każdym przypadku uwzględniana jest sytuacja rodzinna dziecka, stan zdrowia i inne okoliczności mające wpływ na jego edukację.

Dyrektor stwierdził, że informacje o możliwościach rozwojowych uczniów wychowawcy, pedagog, psycholog, dyrektor szkoły pozyskują od:

- rodziców podczas indywidualnych rozmów;
- od uczniów podczas rozmów z wychowawcą, psychologiem, pedagogiem;
- od instytucji współpracujących ze szkołą: poradnią psychologiczno-pedagogiczną, policją, kuratorem sądowym, pracownikami ośrodka pomocy społecznej;
- pielęgniarki szkolnej;
- obserwacji własnej nauczycieli i wychowawców w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych (wyjścia, wycieczki, zawody sportowe).

W szkole formułuje się wnioski z analizy osiągnięć uczniów.

Nauczyciele w wywiadzie grupowym wymienili następujące wnioski, jakie wyciągnęli z analizy osiągnięć uczniów:

- prowadzić intensywne ćwiczenia w czytaniu ze zrozumieniem różnorodnych tekstów kultury, tekstów użytkowych i naukowych oraz uważnego czytania poleceń w celu właściwego rozumienia przez uczniów analizowanych lub interpretowanych tekstów i właściwego rozwiązywania zadań związanych z nimi;
- permanentnie wyrabiać nawyk sięgania do wiedzy zdobytej na innych przedmiotach;
- dbać o poprawność językową, stylistyczną, ortograficzną i interpunkcyjną z uwzględnieniem terminologii przedmiotu;
- nadal zachęcać uczniów do aktywnego udziału w konkursach kuratorskich, ogólnopolskich, szkolnych.

Nauczyciele dostrzegają możliwości uzyskania lepszych wyników przez uczniów.

Ankietowani uczniowie na ośmiopunktowej skali określali stopień trudności zajęć w danym dniu. W ankiecie „Moja Szkoła” większość uczniów (21 na 37) oceniła poziom trudności zajęć jako średni. Z kolei większość odpowiedzi trzecioklasistów (25 na 54) skupionych było po lewej stronie skali, co wskazuje na niewielką trudność zajęć w opinii uczniów. 20 uczniów dokonało neutralnych wyborów – 4 i 5 stopień skali. Ci sami jednak uczniowie (45 na 54 badanych) stwierdzili, że zajęcia lekcyjne, w których uczestniczyli, były dostosowane do ich możliwości.

Zarówno uczniowie biorący udział w wywiadzie, jak i zdecydowana większość ankietowanych rodziców (24 na 28) deklaruje, że nauczyciele wierzą w możliwości uczniów. Z wywiadu grupowego z uczniami wynika, że nauczyciele wyrażają to między innymi komunikatami słownymi typu: „dasz radę”, „możesz”. Powierzają im przygotowywanie uroczystości, proponują poprawę ocen. Zdarzają się jednak przypadki, gdy nauczyciele nie dają możliwości poprawy sprawdzianu z komunikatem, że „i tak nie będzie lepiej” oraz porównywania klas, dzieląc je na „lepsze” i „gorsze”. Według uczniów są to przykłady braku wiary w ich możliwości.

Wszyscy ankietowani nauczyciele mający wskazać stopień występowania podanej cechy wśród ich uczniów (tj.

zdyscyplinowania, chęci do nauki, uzyskiwania lepszych wyników, przejawiania własnej inicjatywy, zaangażowania/aktywności) wybierali wartości od 6-8 na 8-stopniowej skali, świadczące o wysokim stopniu nasycenia poszczególnymi cechami. Wysoko ocenili własną inicjatywę uczniów - 11na16 wskazało 7 stopień pomiaru. Podkreślili również wysoki stopień zaangażowania uczniów - większość (13 na16) wskazało parametr 7. Dane te dowodzą, że nauczyciele dostrzegają duży potencjał uczniów.

W szkole wdraża się wnioski z analizy osiągnięć uczących się. Dyrektor w wywiadzie poinformował, że wnioski do dalszej pracy wynikające z analizy osiągnięć uczniów oraz sposoby ich wdrażania w zakresie poszczególnych przedmiotów, są bardzo szczegółowo formułowane. Wśród przykładów podał:

- ćwiczenie umiejętności czytania, analizy i interpretacji różnorodnych tekstów (literackich, naukowych, popularnonaukowych, źródłowych, użytkowych, map, schematów, wykresów, itp.) oraz uważnego analizowania poleceń.
- prowadzenie systematycznych ćwiczeń redakcyjnych wdrażających do prawidłowego redagowania różnych form wypowiedzi krótkiej i długiej ze szczególnym zwróceniem uwagi na poprawność merytoryczną, stylistyczną, językową, ortograficzną i interpunkcyjną wypowiedzi. Ćwiczone umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania, celowego porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł.
- indywidualizowanie pracy z uczniami w celu poszerzenia grupy uczniów osiągających wysokie (w stosunku do możliwości) wyniki i zmniejszenia grupy uczniów z niskimi wynikami.
- stosuje się obliczenia w sytuacji praktycznej, przekształcanie wzorów, posługiwanie się własnościami figur, zapisywanie wniosków z doświadczeń, analizowanie sytuacji, przygotowanie i realizację planu rozwiązania oraz interpretację wyników.
- zwiększono ilość i intensywność ćwiczeń kształtujących umiejętność reagowania językowego w konkretnych sytuacjach oraz umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.

Jak przekazał dyrektor wnioski wdrażane są podczas zajęć obowiązkowych oraz dodatkowych (np. zajęć wyrównawczych, rozwijających i seminariów) i obejmują:

- organizowanie większej liczby form sprawdzania wiedzy i umiejętności, w tym egzaminów próbnych,
- dokonywanie modyfikacji ćwiczeń i wprowadzanie ich większej liczby;
- opracowywanie programów pracy dla uczniów, którzy otrzymali ocenę niedostateczną na półroczu
- modyfikowanie metod nauczania;
- poszerzanie zakresu pomocy udzielanej uczniom;
- przekazywanie rodzicom informacji potrzebnych do pracy z dzieckiem;
- wprowadzanie zmian organizacyjnych (dodatkowe godziny przeznaczone na realizację kół zainteresowań, pracę z uczniem zdolnym, pracę z uczniem słabym, zwiększenie liczby zajęć fakultetów).

Wdrażanie wniosków przyczynia się do wzrostu efektów kształcenia.

Z opinii dyrektora i analizy dokumentów (dokumentacji dotyczącej analizy egzaminu zewnętrznego, protokołów zespołów przedmiotowych, protokołów zebrań Rady Pedagogicznej) wynika, że wdrażanie wniosków z analizy osiągnięć uczniów przekłada się na wzrost efektów kształcenia szczególnie w zakresie wyników egzaminu gimnazjalnego, osiągnięć uczniów w konkursach oraz indywidualnych sukcesów uczniów dotyczących promocji.

Dyrektor do wdrożonych wniosków przyczyniających się do wzrostu efektów kształcenia wymienił wnioski wynikające z analizy egzaminu gimnazjalnego w jego części humanistycznej i matematyczno – przyrodniczej, które skutkowały wyższymi wynikami egzaminu zewnętrznego.

Ponadto dyrektor wymienił wnioski wynikające z ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w roku szkolnym 2009/10, których wdrożenie przyczyniło się dodatkowo do osiągnięć uczniów w konkursach i wysokiej promocji do klasy programowo wyższej:

- poświęcić większą uwagę uczniom zdolnym, motywować wszystkich uczniów do nauki, wdrażać wnioski z analiz osiągnięć edukacyjnych,
- rozszerzyć zakres informacji o osiągnięciach i niepowodzeniach ucznia oraz częściej informować uczniów i rodziców o zasadach oceniania i wymaganiach edukacyjnych na poszczególne oceny.

Z analizy dokumentacji (protokół z dnia 12 czerwca 2010 r. z zebrania zespołu przedmiotowego - humanistycznego) wynika, że w roku szkolnym 2008/09 postawiono wniosek: „Należy aktywizować uczniów do udziału w konkursach i do rozwijania swoich uzdolnień”. W tym celu zorganizowano w szkole konkurs dzielnicowy "U źródła. Biblia". Uczniowie byli przygotowywani do tego i innych konkursów podczas zajęć, spotkań indywidualnych i grupowych, podczas dodatkowych zajęć. Efektem jest duża liczba uczniów odnoszących znaczące sukcesy w tych konkursach. (np. konkurs recytatorski "Ojczyzna" - dwa I miejsca; historyczno-literacki "Świat średniowieczny" - dwóch finalistów i 1 drugie miejsce.; konkurs plastyczny "Perełki architektury moskiewskiej" - miejsca od I-III i wyróżnienia; konkurs "Wiedza o życiu i twórczości Fryderyka Chopina" - I miejsce).

Wymaganie: *Uczniowie są aktywni***Komentarz:**

Większość uczniów chętnie uczestniczy w zajęciach dodatkowych i obowiązkowych prowadzonych w szkole. W gimnazjum podejmowane są liczne działania, których celem jest zachęcanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły np. realizacja projektów edukacyjnych, bogata oferta wycieczek, wyjść i zajęć pozalekcyjnych, wspieranie uczestnictwa uczniów w pracach wolontariatu i w realizacji zadań wynikających z programu Comenius, zwiększenie atrakcyjności bazy technicznej szkoły. Uczniowie wykazują dużą aktywność w zgłaszaniu i realizowaniu swoich pomysłów i inicjatyw, przy otwartości i wsparciu ze strony pracowników szkoły. Poniżej zawarto uzasadnienie.

Uczniowie są zaangażowani w zajęcia organizowane przez szkołę.

Według wszystkich ankietowanych nauczycieli (16 osób) uczniowie są w wysokim stopniu zaangażowani w prowadzone przez nich zajęcia. Nauczyciele uczestniczący w wywiadzie stwierdzili, że w celu aktywizowania uczniów podejmowane są następujące działania: tworzenie kół zainteresowań i sekcji (np. sekcja techniczna i współpracy z SU), realizacja projektów edukacyjnych, stosowanie metod aktywizujących, zachęcanie do udziału w różnorodnych konkursach, nagradzanie i promowanie aktywności uczniowskiej, ukazywanie na lekcjach wychowawczych znaczenia aktywności dla rozwoju człowieka, angażowanie uczniów w organizowanie uroczystości szkolnych, bogata oferta wycieczek i wyjść, organizacja zawodów sportowych, zwiększenie atrakcyjności bazy technicznej szkoły (tablice multimedialne, nowoczesne komputery, punkty dostępu internetowego), wspieranie uczestnictwa uczniów w zajęciach wolontariatu i realizacji zadań w ramach programu Comenius, wspieranie inicjatyw Samorządu Uczniowskiego.

Ankietowani uczniowie klas drugich i trzecich mieli podzielone zdania na temat atrakcyjności zajęć edukacyjnych, przy czym odpowiedzi większości z nich (47 na 91 ankietowanych) miały charakter pozytywny. Oznacza to, że większość zajęć jest dla nich na tyle ciekawa, że angażują się w ich realizację. Według 34 ankietowanych – „niektóre zajęcia są wciągające, ale zdarza się to dość rzadko”; 3 uczniów uważa, że „zajęcia w ogóle nie są angażujące i wciągające”. Zdaniem większości ankietowanych rodziców (25 na 28) uczniowie chętnie angażują się w zajęcia lekcyjne. Zaangażowanie uczniów w zajęcia edukacyjne miało miejsce także na obserwowanych lekcjach.

Uczniowie są zaangażowani w zajęcia pozalekcyjne organizowane przez szkołę.

Wszyscy ankietowani nauczyciele (16 osób) wysoko ocenili zaangażowanie uczniów w zajęcia pozalekcyjne. Opinia nauczycieli była zgodna z odczuciami większości ankietowanych uczniów klas drugich i trzecich - 56 na 91 badanych uważa, że prawie wszystkie zajęcia pozalekcyjne są ciekawe i angażują ich. Według 30 badanych „niektóre zajęcia są wciągające, ale zdarza się to dość rzadko”, a według 5 osób – „zajęcia w ogóle nie są interesujące”.

Uczący się podejmują inicjatywy dotyczące ich własnego rozwoju i rozwoju szkoły.

Dyrektor podczas wywiadu przekazał, że uczniowie zgłaszają w szkole propozycje działań na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły. Wśród przykładów propozycji uczniów wymienił: gotowość do redagowania gazety szkolnej, potrzebę rozwijania umiejętności w zakresie języka niemieckiego, udział w Młodzieżowej Radzie Dzielnic Białoleka, obsługę sprzętu nagłaśniającego podczas uroczystości i imprez szkolnych, organizowanie konkursów szkolnych, pisanie scenariuszy uroczystości z uwzględnieniem ich niekonwencjonalnego przebiegu (np. z okazji 3-Maja i 11-Listopada), samodzielne organizowanie imprez i uroczystości klasowych oraz szkolnych, prowadzenie radiowęzła szkolnego, podejmowanie działań w ramach wolontariatu, udział w akcjach charytatywnych, organizowanie wieczoru filmowego, wybór filmu, sztuki przed wyjściem do kina lub teatru, prowadzenie kiermaszu używanych książek. Nauczyciele uczestniczący w wywiadzie grupowym, obok przykładów wskazanych przez dyrektora, dodali, że uczniowie zgłaszali: propozycję tworzenia programów komputerowych na potrzeby uroczystości szkolnych, chęć uczestnictwa w Olimpiadzie Matematycznej Gimnazjalistów, zorganizowanie zawodów sportowych między klasami. Nauczyciele przekazali, że około połowa uczniów szkoły jest inicjatorami tych działań, ale w realizację zaangażowanych jest większość uczniów.

Według tej samej grupy nauczycieli, szkoła pomaga uczniom planować własny rozwój w dłuższej perspektywie poprzez: wskazywanie mocnych i słabych stron uczniów, uświadamianie uczniom ich umiejętności, które mogą w przyszłości wykorzystywać, wspomaganie rozwoju zainteresowań np. poprzez wskazywanie miejsc poza szkołą, gdzie mogą się realizować, wyławianie talentów. Poza tym w szkole podejmowane są działania w ramach preorientacji zawodowej. Odbywają się spotkania grupowe z doradcą zawodowym, podczas których przeprowadzane są testy predyspozycji zawodowych, indywidualne spotkania z uczniami, które służą określeniu

ścieżki rozwoju zawodowego, uczniowie kierowani są do doradców w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej, organizowane są spotkania dla rodziców uczniów klas III ze szkolnym doradcą i zapraszonymi doradcami z zewnątrz, uczniowie uczestniczą w Warszawskich Targach Edukacyjnych, zapoznawani są ze szczegółową ofertą szkół ponadgimnazjalnych, w tym zapraszani są przedstawiciele szkół kolejnego etapu edukacyjnego. Uczniowie uczestniczący w wywiadzie grupowym mówili, jak rozumieją słowo „rozwijać się”. Według nich to zdobywanie nowej wiedzy i umiejętności oraz doświadczeń, doskonalenie już posiadanych umiejętności, uczenie się na błędach, dorastanie do postaw i zachowań, to społeczne dojrzewanie, stawanie się lepszym. Jak stwierdzili, w szkole mają możliwość wpływania na to, w jaki sposób się rozwijają, gdyż dokonują wyboru zajęć pozalekcyjnych, mogą korzystać też z zajęć, na których nie są zapisani, ale mają potrzebę uzupełnienia wiedzy, mogą zgłaszać propozycje nowych zajęć czy kół zainteresowań. Ponadto mogą: prosić o powtórzenie niezrozumiałych partii materiału, podejmować działania w ramach wolontariatu, zgłaszać propozycje imprez i pomysły dotyczące ich przebiegu, pisać scenariusze i przygotowywać własne interpretacje sztuk teatralnych, zgłaszać propozycje konkurencji sportowych do programu pikniku rodzinnego, decydować o dekoracjach sal i szkoły, zgłaszać propozycje tematów na godziny z wychowawcą i podczas nich dzielić się swoimi zainteresowaniami, wybierać miejsce wyjazdu na zieloną szkołę. Uczniowie przekazali, że dzielą się z nauczycielami lub innymi pracownikami szkoły swoimi pomysłami na to, co chcieliby robić w szkole; na ogół nauczyciele są otwarci na ich pomysły i pomagają w ich realizacji. Dzięki temu np. wydawana jest gazetka szkolna, odbyła się noc filmowa, jest losowanie „szczęśliwego numerka”, organizowane są dyskoteki zgodnie z ich pomysłami, zmienił się wystrój ich sal, z uwagi na przeniesienie szafek na korytarz, realizują swoje inicjatywy w ramach projektu Comenius. Rodzice uczestniczący w wywiadzie grupowym również uważają, że uczniowie w tej szkole mają możliwość wpływania na to, w jaki sposób się rozwijają. Za przykład podali: działalność w ramach Samorządu Uczniowskiego i wolontariatu, realizację uroczystości (np. pikniku rodzinnego, Dnia Babci, Dnia Nauczyciela, 11-Listopada) według pomysłów uczniów, pisanie przez uczniów scenariuszy przedstawień i ich wystawianie, wydawanie gazetki szkolnej, na zajęciach sportowych uwzględnianie zgłaszanych przez uczniów dyscyplin, samodzielne zorganizowanie zawodów warcabowych dla dzieci ze Szkoły Podstawowej, możliwość zgłaszania na każdych zajęciach swoich potrzeb.

Szkoła realizuje działania zainicjowane przez uczących się.

Dyrektor i nauczyciele podczas wywiadu podali wiele przykładów pomysłów, działań i inicjatyw uczniowskich, które były lub są realizowane. Odnosząc je do wcześniejszych wypowiedzi dyrektora i nauczycieli dotyczących propozycji inicjatyw uczniowskich, można stwierdzić, że wnioski uczniów są akceptowane i wdrażane w życie. Należą do nich między innymi: redagowanie gazetki szkolnej w formie papierowej i elektronicznej, zorganizowanie w szkole zajęć rozwijających z języka niemieckiego, działalność uczniów w Białoleckiej Młodzieżowej Radzie Dzielnicy, powołanie sekcji technicznej do obsługi imprez i uroczystości szkolnych, realizowanie projektu „Baza danych: szkolne komputery i ich licencje”, organizowanie konkursów szkolnych np. na mistera roku, na najciekawiej przebraną klasę w stroje z danej epoki (na Pierwszy Dzień Wiosny), na palmę wielkanocną, na najpiękniejszą Marzannę, samodzielne organizowanie uroczystości klasowych, prowadzenie Klubu Wolontariusza, Klubu Comeniusa, Szkolnego Koła Caritas, podejmowanie różnorodnych akcji charytatywnych, organizowanie kiermaszu książek, nocy filmowej. Za ważne dyrektor uznał także umożliwienie młodzieży realizacji własnych pomysłów (niekonwencjonalnych) odnośnie przebiegu imprez i uroczystości- pisanie scenariuszy, przygotowywania rekwizytów i scenografii (np. z okazji Dnia Edukacji Narodowej - wspólna zabawa nauczycieli i uczniów w konwencji programu telewizyjnego „Kocham Cię Polsko”).

Również wypowiedzi uczniów, uczestniczących w wywiadzie grupowym, świadczą o tym, że ich pomysły i inicjatywy są realizowane w szkole. Wymieniane przez nich działania były spójne z informacjami przekazanymi przez dyrektora i nauczycieli. Jako przykład uczniowie między innymi wskazali: przeniesienie szafek na korytarz (ze względów estetycznych i funkcjonalnych), losowanie szczęśliwego numerka, wydawanie gazetki szkolnej, udział w redagowaniu strony internetowej szkoły, zorganizowanie wieczoru filmowego, podejmowanie różnorodnych działań realizujących Comeniusa, organizowanie imprez i uroczystości zgodnie z ich pomysłami, działalność charytatywna i wolontariacka. Kolejnym argumentem potwierdzającym realizowanie w szkole działań zainicjowanych przez uczniów są informacje dostępne na tablicy Samorządu Uczniowskiego. Są to:

- apel uczniów o świąteczną pomoc potrzebującym,
- informacja od uczniów należących do Młodzieżowej Rady Dzielnicy Białoleka na temat ich działalności oraz wystosowanej petycji do rodziców o poparcie wniosku do władz dzielnicy w sprawie poprawy funkcjonowania komunikacji autobusowej, z której korzystają dzieci dojeżdżające do szkoły,
- redagowanie szkolnej gazetki The School Times – eksponowany numer gazetki zawierał wyniki głosowania w sprawie propozycji przeniesienia szafek indywidualnych uczniów z sal lekcyjnych na korytarze,
- propozycja uczniów i głosowanie w sprawie "szczęśliwego numerka" zwalniającego w danym dniu ucznia z odpytywania przez nauczycieli,
- przykłady działalności wolontariackiej: apel do młodzieży o włączenie się do zbierania nakrętek na rzecz dzieci niepełnosprawnych, udział w akcji "Góra grosza", (potwierdzeniem działalności wolontariackiej były zgromadzone

w jednej z klas przyniesione przez uczniów dary),

- sprawozdanie z wyboru nauczyciela roku (każdy uczeń mógł oddać głos w kilku kategoriach: najsympatyczniejszy, zadaje najwięcej prac domowych, prowadzi najciekawsze lekcje, na jego lekcjach jest zawsze cisza) oraz najsympatyczniejszej Pani woźnej,
- zapowiedź dyskoteki andrzejkowej z przedstawionym programem,
- informacja o możliwości korzystania z sieci bezprzewodowej, o którą uczniowie występowali do dyrektora.

W roku szkolnym 2010/11 prowadzona była ewaluacja wewnętrzna w obszarze „Uczniowie są aktywni” dotycząca działalności Samorządu Szkolnego. Celem tego badania było:

- pozyskanie informacji, czy szkoła wspiera i rozwija aktywność i samorządność uczniowską,
- zmodyfikowanie oddziaływań wychowawczych w obszarze kształtowania samorządności uczniowskiej. W wyniku ewaluacji sformułowano wnioski:

1. Należy poszerzyć działania wychowawcze uczące samorządności, włączyć przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego do prac Komisji Socjalnej do spraw uczniów, umożliwić udział w posiedzeniach Rady Pedagogicznej.

2. Niezbędne jest podjęcie działań promujących pracę Samorządu Uczniowskiego.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Respektowane są normy społeczne*

Komentarz:

Gimnazjum jest miejscem bezpiecznym w opinii wszystkich badanych (dyrektora, nauczycieli, uczniów, rodziców, partnerów i samorządu, pracowników niepedagogicznych), a uczniowie prezentują zachowania zgodne z oczekiwaniami społeczności szkolnej. Jest to efektem starań wszystkich pracowników szkoły, prowadzenia diagnozy zachowań uczniów oraz podejmowania różnorodnych działań, których celem jest eliminowanie zagrożeń i wzmacnianie właściwych postaw i zachowań. Uzasadnienie zawarto poniżej.

Uczniowie czują się bezpiecznie.

W opinii uczestniczących w wywiadzie grupowym partnerów i samorządu „szkoła gwarantuje dzieciom bezpieczeństwo”. Uzasadniając swoje stanowisko przekazali, że w ostatnim czasie miały miejsce pojedyncze przypadki kradzieży telefonu i jeden przypadek naruszenia nietykalności cielesnej (zdarzenie z udziałem uczniów klas I, poza terenem szkoły). Nie było żadnych zdarzeń karalnych. Szkoła ściśle współpracuje z Policją i Strażą Miejską oraz Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w zakresie realizacji profilaktyki pierwszorzędowej. W przypadku pojawienia się niepokojących sytuacji, natychmiast podejmowane są działania wyjaśniające. Szkoła zadbała także o bezpieczne przejście uczniów do szkoły i bezpieczeństwo terenu wokół szkoły. Podobnego zdania są w większości ankietowani uczniowie klas drugich (30 na 37 ważnych odpowiedzi), którzy stwierdzili, że czują się bezpiecznie na terenie szkoły poza zwykłymi godzinami jej pracy. Wśród miejsc mało bezpiecznych jednostkowe odpowiedzi wskazywały na: korytarz, boisko, toalety. Jednak 33 na 37 badanych odpowiedziało, że w szkole nie ma miejsc, w których czują się „mało bezpiecznie”. Mimo to, jak odpowiedzieli ci sami ankietowani uczniowie, w szkole zdarzają się przypadki wzajemnego obrażania, drobnych kradzieży czy „pobić”. Mają one jednak charakter sporadyczny. Z kolei uczniowie klas trzecich w ankiecie „Mój dzień” odpowiadali „czy w dniu badania czuli się bezpiecznie podczas lekcji” - 52 na 54 badanych zajęło pozytywne stanowisko w tej kwestii. Badani czuli się bezpiecznie także podczas przerw (51 na 52). Wszyscy rodzice uczestniczący w wywiadzie grupowym stwierdzili, że szkoła jest miejscem bezpiecznym i uczniowie tak się w niej czują. Jako uzasadnienie podali, że w szkole założony jest monitoring, uczniowie są cały czas pobytu w szkole pod opieką nauczycieli i personelu pomocniczego, drzwi wejściowe do szkoły są zamykane, a wchodzące do szkoły osoby są „sprawdzane”. W przypadku pojawienia się niewłaściwych zachowań uczniów, nauczyciele natychmiast reagują, nawiązują kontakt z rodzicami, rozwiązują problem. Podczas obserwowanych lekcji nauczyciele czuwali nad bezpieczeństwem fizycznym uczniów. Pracownicy niepedagogiczni w wywiadzie przekazali, że wszyscy pracownicy są zobowiązani do zapewnienia w szkole bezpieczeństwa i jest to priorytetem szkoły. Wśród działań służących temu, podobnie jak rodzice, wymienili: zamykanie drzwi wejściowych w czasie lekcji, monitorowanie osób wchodzących, założenie w szkole monitoringu wizyjnego, pełnienie dyżurów nauczycielskich i pracowników obsługi, czuwanie personelu niepedagogicznego nad dziećmi wychodzącymi z klasy podczas lekcji. Ponadto dodali: wyznaczenie dla poszczególnych poziomów klas (w całym zespole szkół) przerw, podczas których mogą korzystać ze sklepiku szkolnego, konserwację i bieżącą naprawę sprzętu. Za ważny element budowania poczucia

bezpieczeństwa rozmówcy uznali panującą w szkole przyjazną i rodzinną atmosferę sprzyjającą pracy i nauce. Według nich uczniowie na ogół są grzeczni, chociaż są w szkole miejsca sprzyjające niewłaściwym zachowaniom uczniów. Zaliczyli do nich boisko szkolne podczas rozgrywek sportowych, schody (podczas przemieszczania się uczniów) i toalety.

Uczniowie znają obowiązujące w szkole normy.

W opinii partnerów i samorządu uczestniczących w wywiadzie grupowym uczniowie gimnazjum prezentują zachowania zgodne z ich oczekiwaniami. „Zachwycają tolerancją i komunikatywnością” oraz kulturą bycia. Są chętni do podejmowania nowych wyzwań, zaangażowani w działania na rzecz środowiska lokalnego. Prezentują postawy społeczne. Są wrażliwi, empatyczni, dojrzały, asertywni, odpowiedzialni. Dla zdecydowanej większości ankietowanych uczniów klas drugich (32 na 37 badanych) zasady właściwego zachowania określone przez szkołę są zrozumiałe. Większość z nich (31) uważa także, że „nauczyciele przestrzegają zasad, które sami głoszą”. Podobne stanowisko odnośnie rozumienia zasad właściwego zachowania się w szkole zajęli ankietowani uczniowie klas trzecich (52 na 54 badanych). Wypowiedzi uczniów uczestniczących w wywiadzie grupowym świadczą o znajomości przez nich obowiązujących w szkole norm, praw i obowiązków. Według nich w szkole obowiązuje kultura bycia, okazywanie wzajemnego szacunku, estetyka ubioru i wyglądu - strój galowy, zakaz stosowania używek i przestrzeganie kodeksu ucznia. Ponadto mają obowiązek nauki, w tym systematycznego przygotowywania się do lekcji, zmiany obuwia, usprawiedliwienia nieobecności i uzupełniania braków, samodzielnej pracy - uczciwości, pomocy innym, punktualności, szanowania mienia szkoły. Wśród przysługujących im praw wymienili: prawo do ubiegania się o ustalenie nowej oceny i poprawiania ocen, zgłaszania nieprzygotowania do nauki, wyrażania własnego zdania, do nietykalności osobistej, asertywności, do rozwijania się, do zgłaszania problemów do nauczyciela. Obserwacja szkoły potwierdziła zachowania uczniów zgodne z ogólnie przyjętymi normami.

W szkole prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów i zagrożeń.

Dyrektor podczas wywiadu przekazał, że diagnoza zachowań uczniów prowadzona jest poprzez: obserwację zachowań uczniów podczas lekcji, gier zespołowych, przerw, wyjść, wycieczek szkolnych, analizę sytuacji wychowawczej w poszczególnych klasach z uwzględnieniem zapisów zgromadzonych w zeszytach uwag oraz ocen zachowania, analizę zachowań uczniów prowadzoną przez zespół wychowawczy, ankietowanie uczniów i rodziców, pozyskiwanie informacji od pracowników niepedagogicznych o zachowaniach uczniów i ich reakcji na zwróconą uwagę, pozyskiwanie informacji zwrotnej od rodziców, wykorzystanie informacji otrzymanych z policji, od sądu rodzinnego, z poradni psychologiczno-pedagogicznej i innych instytucji współpracujących ze szkołą. Diagnozie zachowań uczniów służy także analiza przyczyn niepowodzeń szkolnych oraz rozpoznanie sytuacji środowiska rodzinnego ucznia. Z kolei diagnoza zagrożeń w opinii dyrektora prowadzona jest poprzez: monitorowanie frekwencji, ankietowanie uczniów i rodziców oraz nauczycieli, pozyskiwanie informacji od instytucji współpracujących ze szkołą, rozmowy indywidualne i grupowe prowadzone przez pedagoga i psychologa szkolnego, odczyty z monitoringu szkolnego. Ankietowani rodzice w większości (22 na 28 badanych) stwierdzili, że otrzymują informacje na temat zagrożeń występujących w szkole. W dokumentacji szkoły (dokumentacja Zespołu Profilaktycznego) znajdują się informacje dotyczące diagnozy zagrożeń w środowisku szkolnym. Są to między innymi wyniki przeprowadzonych wśród uczniów i rodziców ankiet dotyczących pozyskania informacji na temat zagrożeń występujących w szkole.

W szkole podejmuje się działania wychowawcze mające na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań.

Dyrektor podczas wywiadu przedstawił bogatą listę szczegółowych działań, które podejmuje szkoła w celu wzmacniania pożądanych zachowań uczniów. Są to:

- zaznajamianie uczniów i rodziców z prawami i obowiązkami uczniów i upowszechnianie ich poprzez wywieszenie na tablicy SU, zamieszczenie na stronie internetowej szkoły i w bibliotece szkolnej,
- realizacja programu profilaktyki (także przy współpracy z przedstawicielami Straży Miejskiej i Policji),
- szkolenia w zakresie profilaktyki dla rodziców,
- współdziałanie uczniów w tworzeniu Kodeksu Szkolnego,
- nagrody książkowe na koniec roku za osiągnięcia w nauce i wzorowe zachowanie, dyplomy, statuetki za osiągnięcia sportowe,
- organizowanie uroczystości o charakterze patriotycznym,
- organizowanie wycieczek szkolnych (poprzez uwarzliwianie na piękno natury, poznawanie historii kraju, integrację grupy, lepsze poznanie się w sytuacjach pozaszkolnych, lepsze poznanie w relacji nauczyciel-uczeń, wspólne przeżycia, czas na porozmawianie o różnych problemach),
- stwarzanie sytuacji do kontaktu z kulturą (poprzez wyjścia do kin i teatrów, wyjazdy na zielone i białe szkoły oraz w ramach programu Comenius, udział w uroczystym otwarciu działalności Klubu Historycznego w Białoleńskim Ośrodku Kultury, udział w III Festiwalu Filmów Rosyjskich, wyjście na Sejmik Aksjologiczny organizowany przez Szkołę Wyższą im. Bogdana Jańskiego),
- podejmowanie działań prozdrowotnych kształtujących nawyki zdrowego stylu życia i uświadamiające zagrożenia

płynące z podejmowania ryzykownych zachowań, czy zaniedbań (np. szkoła zabiega o certyfikat w programie „Szkoła Promująca Zdrowie”, posiada certyfikat akcji „Podręczniki na gwarancji”),

- promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu poprzez między innymi: bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych, realizowanie miejskich programów sportowych, zajęcia w ramach SKS, zajęcia w ramach Mazowieckiego Uczniowskiego Klubu Sportowego, uczestnictwo uczniów w zawodach oraz egzaminach karate oraz w wyjazdach na letnie obozy sportowe (w 2010 r. dwóch uczniów uczestniczyło w Mistrzostwach Europy Enshin Karate), udział w Olimpiadzie Niepełnosprawnych.

Ponadto wzmacnianiu pożądanych zachowań służy umożliwienie uczniom udziału w konkursach, zawodach sportowych, nagradzanie i promowanie aktywności uczniowskiej, stwarzanie sytuacji umożliwiających osiągnięcie sukcesu.

Jak przekazał dyrektor, w szkole zdiagnozowano 2 przypadki cyberprzemocy, miała miejsce 1 bójka (poza terenem szkoły), są sporadyczne przypadki kradzieży komórek, zdarzają się przypadki palenia tytoniu. Na podstawie zdiagnozowanych zagrożeń szkoła wdraża niżej wymienione działania:

- rozmowy z uczniami, rodzicami/prawnymi opiekunami prowadzone przez: wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego, psychologa, dyrektora szkoły,
- zacieśnienie współpracy z PPP, Policją, Patrolem Szkolnym, Wydziałem ds. Nieletnich,
- prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych – program „Trzy Koła”,
- szkolenia dla uczniów z zakresu podejmowania zachowań ryzykownych: „Odpowiedzialność nieletnich wobec prawa”, „Profilaktyka uzależnień”, „Decyduję świadomie”, „Cyberprzestrzeń jako źródło uzależnienia”,
- monitorowanie zachowania uczniów,
- wzmocnienie dyżurów nauczycieli.

W opinii rodziców uczestniczących w wywiadzie grupowym w szkole mają miejsce „potyczki słowne” między uczniami, ale wówczas nauczyciele natychmiast reagują. Rodzice zwrócili uwagę na skuteczność podejmowanych działań, których celem nie jest wymierzanie kary, tylko dotarcie do źródła przyczyn takiego zachowania, aby zapobiec następnym. Według nich pozytywne zachowania dzieci są dostrzegane przez nauczycieli i nagradzane. Ma to miejsce podczas apeli szkolnych oraz zakończenia roku szkolnego, kiedy to otrzymują nagrody za wyniki w nauce, sporcie, za zachowanie a nawet frekwencję. O pozytywnych zachowaniach uczniów informowani są także rodzice podczas zebrań z wychowawcą. Podobne stanowisko zajęli ankietowani rodzice. Zdecydowana ich większość (24 na 28 badanych) uważa, że pozytywne zachowania dzieci są dostrzegane przez nauczycieli i chwalone (23 na 28 badanych). Również większość ankietowanych rodziców (22 na 27 ważnych głosów) jest zdania, że nauczyciele szybko reagują na niewłaściwe zachowania uczniów. Rodzice podobnie uważają w kwestii szybkiego reagowania nauczycieli na ryzykowne zachowania uczniów (23 na 25 badanych).

Pracownicy niepedagogiczni podczas wywiadu przekazali, że w celu eliminowania niewłaściwych zachowań uczniów i wzmacniania pozytywnych postaw, w szkole organizowane są dyżury nauczycieli i pracowników obsługi, uczniowie uczestniczą w pogadankach i zajęciach profilaktycznych organizowanych przez wychowawców, pedagoga, Policję i Straż Miejską. W ich opinii właściwe zachowania są nagradzane na forum klasy - pochwałą wychowawcy i na forum szkoły podczas apelu - pochwałą Dyrektora. Za ważne w kształtowaniu i wzmacnianiu właściwych postaw uznali tworzenie przez szkołę możliwości do podejmowania przez uczniów różnorodnych aktywności i działań np. na rzecz pomocy innym w ramach wolontariatu. W działaniach tych uczestniczą także pracownicy niepedagogiczni. Analiza dokumentów dowiodła, że w szkole podejmowane są działania profilaktyczne i wychowawcze. Źródłem informacji był program wychowawczy i program profilaktyki, harmonogram działań profilaktycznych, dziennik pedagoga. Z powyższych materiałów wynika, że pedagog prowadził zajęcia indywidualne i grupowe o charakterze wychowawczym, zajęcia integracyjne, szkolenia profilaktyczne dla uczniów i rodziców obejmujące tematykę: "Jak żyć z ludźmi?", "Komunikacja interpersonalna", "Dopalacze i inne środki uzależniające", "Dojrzewanie", "Cyberprzestrzeń jako źródło uzależnienia". Odnotowane są także zajęcia organizowane przy współudziale Policji i Straży Miejskiej np.: "Jak nie stać się ofiarą przemocy i przestępstwa w szkole, na ulicy i w domu", "Odpowiedzialność nieletnich za popełnione czyny". Prowadzenie w szkole działań profilaktycznych i wychowawczych potwierdza także dokument "Ewaluacja realizacji programu profilaktyki w roku szkolnym 2010/11 w Gimnazjum nr 125". Z dokumentu wynika, że były przeprowadzone wyżej wymienione szkolenia dla rodziców i zajęcia profilaktyczne dla uczniów oraz zrealizowano podczas godzin z wychowawcą uzgodnioną tematykę zajęć np.: Kultura języka, stroju, i zachowania, Mój stosunek do otaczających mnie ludzi, Jak panować nad sobą, Wypowiadamy wojnę wulgaryzmom, jak radzić sobie ze stresem, Przyjaźń, koleżeństwo. Podczas obserwacji szkoły nie zaobserwowano agresywnych zachowań uczniów.

W szkole prowadzi się analizę podejmowanych działań mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań.

Dyrektor podczas wywiadu przekazał, że w szkole analizowane są działania podejmowane dla eliminowania zagrożeń i wzmacniania właściwych zachowań. W tym celu dokonywana jest przede wszystkim ewaluacja Programu Profilaktyki i Programu Wychowawczego oraz monitorowana jest ich realizacja. Podczas badania poszukiwana jest odpowiedź na pytania:

1. Czy Program Profilaktyki jest spójny z Programem Wychowawczym szkoły?
2. Czy nauczyciele, rodzice i dzieci zostali zaznajomieni z Programem?
3. Czy cele zawarte w Programie są realizowane przez grono pedagogiczne i innych pracowników szkoły?
4. Czy program uwzględnia potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów oraz potrzeby personelu pedagogicznego szkoły?

W celu pozyskania informacji przeprowadzane są wywiady i ankiety z uczniami, ankiety wśród rodziców, rozmowy pomiędzy kadrą nauczycielską, a także pomiędzy nauczycielami i rodzicami, analizowane są roczne plany pracy zespołów samokształceniowych, prowadzone są obserwacje uczniów na zajęciach, dokonywana jest analiza zajęć socjoterapeutycznych oraz informacji o uczniach (superwizje w Zespole Profilaktycznym). Wypowiedzi nauczycieli uczestniczących w wywiadzie grupowym były spójne z informacjami przekazanymi przez dyrektora. Wśród sposobów dokonywania oceny skuteczności działań wychowawczych wymienili oni: ewaluację Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki, ankietowanie uczniów i rodziców, bieżącą obserwację i analizę sytuacji wychowawczej w klasach, rozmowy z uczniami i rodzicami.

Działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądaných zachowań są w razie potrzeby modyfikowane.

Dyrektor podczas wywiadu przekazał, że w wyniku prowadzonej diagnozy zachowań i zagrożeń dokonano modyfikacji działań poprzez uszczegółowienie planu dyżurów międzylekcyjnych i wprowadzenie zmian do harmonogramu programu profilaktyki (rok szkolny 2009/2010- profilaktyka uzależnień; rok szkolny 2010/2011- zwiększenie szkoleń dla rodziców np. „Komunikacja interpersonalna”, „Dopalacze i inne środki odurzające”, „Cyberprzestrzeń jako źródło uzależnienia; rok szkolny 2011/2012- profilaktyka cyberprzestrzeni). Ponadto podjęto działania w kierunku zagospodarowania czasu wolnego uczniów poprzez wzbogacenie oferty szkoły i aktywizacji Samorządu Uczniowskiego na rzecz działań wzmacniających właściwe zachowania uczniów, zintensyfikowano działania nauczycieli w zakresie stosowania wzmocnień pozytywnych. Uczestniczący w wywiadzie grupowym nauczyciele także wymienili przykłady modyfikacji działań wychowawczych, które dotyczyły: zapisów oceniania zachowania, planu dyżurów nauczycielskich, rodzaju i liczby zajęć profilaktycznych dla uczniów i rodziców w zakresie profilaktyki uzależnień, odpowiedzialności nieletnich wobec prawa, cyberprzemocy, aktywizacji Samorządu Uczniowskiego. Ponadto dostosowano tematykę godzin wychowawczych do bieżących potrzeb.

Podczas modyfikacji działań wychowawczych uwzględnia się inicjatywy uczących się.

Nauczyciele podczas wywiadu grupowego przekazali, że uczniowie zgłaszają inicjatywy w zakresie modyfikacji działań wychowawczych. Dotyczą one aktualizacji kodeksu ucznia o zapisy dotyczące wzajemnych relacji między uczniami, zapotrzebowania na spotkania ze specjalistami nt. np. zagrożeń internetowych i odpowiedzialności karnej nieletnich, tematyki godzin z wychowawcą, propozycji wycieczek klasowych. Wszyscy ankietowani nauczyciele (16 osób) w podejmowanych działaniach wychowawczych uwzględniają inicjatywy i opinie uczniów. Dyrektor w ankiecie podał wiele przykładów propozycji zmian w działaniach wychowawczych, które zgłaszali uczniowie np.:

- udział w Młodzieżowej Radzie Dzielnicy Białołęka,
- opracowanie, z udziałem pozostałych uczniów, Kodeksu Ucznia Gimnazjum 125,
- organizowanie konkursów szkolnych,
- samodzielne zorganizowanie uroczystości klasowych (np. wigilie klasowe, śniadania wielkanocne, mikołajki) i imprez i uroczystości szkolnych (andrzejki, dyskoteki, pierwszy dzień wiosny, walentynki),
- prowadzenie radiowęzła szkolnego,
- udział w akcjach charytatywnych i działalność w ramach wolontariatu,

Dyrektor przekazał, że wszystkie zgłaszane zmiany czy formy aktywności uczniów zostały pozytywnie przyjęte przez nauczycieli, dyrektora szkoły i wdrożone do życia szkolnego. Uczniowie uczestniczący w wywiadzie grupowym, za ważną ich inicjatywę dotyczącą zasad postępowania w szkole, praw i obowiązków uczniów uznali opracowanie kodeksu ucznia. Jak przekazali, każdy uczeń gimnazjum mógł za pomocą ankiety przekazać swoje postulaty i oczekiwania wobec tego dokumentu.

Uczniowie prezentują zachowania zgodne z wymaganiami.

Według nauczycieli uczestniczących w wywiadzie grupowym, w szkole zdarzają się niepożądane zachowania uczniów, do których zaliczyli: wulgaryzmy, przypadki palenia papierosów, sporadyczny brak zmiany obuwia. Za osiągnięcie szkoły w kształtowaniu wymaganych w szkole zachowań, nauczyciele uważają prezentowanie konkretnych postaw: przestrzeganie przez uczniów regulaminów szkolnych i zasad bezpieczeństwa, co przejawia się między innymi ich reagowaniem w przypadku łamania norm przez kolegów, szacunek do tradycji szkoły i ceremoniału, dużą aktywność i zaangażowanie w prace na rzecz szkoły, środowiska i rozwoju własnego, funkcjonowanie samopomocy koleżeńskiej, dbałość o mienie szkoły, wysoką frekwencję (95%). Dyrektor w ankiecie zaznaczył, że w roku szkolnym 2009/2010 wobec dwóch uczniów klas pierwszych biorących udział w bójce zastosowano karę nagany dyrektora. Podczas obserwowanych zajęć uczniowie zachowywali się zgodnie z przyjętymi normami: pomagali sobie nawzajem, byli uprzejmi w stosunku do siebie i do nauczyciela, okazywali szacunek, używali zwrotów grzecznościowych, aktywnie uczestniczyli w lekcjach. Podczas przerw lekcyjnych

zachowanie uczniów również nie budziło żadnych zastrzeżeń. Pracownicy niepedagogiczni uczestniczący w wywiadzie grupowym wymienili zachowania, jakich oczekuje się w szkole od uczniów. Według nich uczniowie powinni słuchać nauczycieli, stosować zwroty grzecznościowe, z szacunkiem odnosić się do innych (swoich rówieśników oraz do pracowników szkoły), powinni być wyrozumiali wobec siebie, pomagać sobie nawzajem i reagować na potrzeby innych, dbać o mienie szkoły. W ich opinii uczniom nie wolno biegać po korytarzach, jeździć windą, bić się, przeklinać, palić papierosów, niszczyć mienia szkolnego, używać wulgaryzmów, okazywać demonstracyjnie uczuć. Uczniowie na ogół respektują obowiązujące zasady postępowania, chociaż sporadycznie, jak stwierdzili rozmówcy, mają miejsce przypadki palenia przez nich papierosów poza terenem szkoły. Najbardziej pracownikom niepedagogicznym w zachowaniu uczniów podoba się to, że są „grzeczni, dobrze wychowani, prawidłowo reagują na zwróconą uwagę i w ogóle nie można o nich powiedzieć złego słowa”. Ponadto chętnie uczestniczą w szkolnych przedstawieniach i wykazują dużą aktywność w różnych działaniach na rzecz szkoły.

Poziom spełniania wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

1. W szkole jest przeprowadzana analiza ilościowa, jakościowa z uwzględnieniem analizy kontekstowej i analizy wskaźnika edukacyjnej wartości dodanej, co pozwala na wnikliwą ocenę osiągniętych przez uczniów wyników egzaminu gimnazjalnego i podjęcie skutecznych działań mających na celu podnoszenie wyników kształcenia.
2. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej, o czym świadczą wzrastające wyniki egzaminu zewnętrznego, a także zapisy w dokumentacji dotyczącej monitorowania realizacji podstawy programowej.
3. Nauczyciele analizują osiągnięcia uczniów, uwzględniając ich możliwości rozwojowe, sytuację rodzinną oraz inne czynniki wpływające na funkcjonowanie ucznia w szkole.
4. Otwartość nauczycieli na pomysły i inicjatywy uczniów oraz pomoc w ich realizacji motywuje uczniów do podejmowania różnorodnych działań na rzecz rozwoju własnego, szkoły i środowiska.
5. Odpowiedzialność wszystkich pracowników Gimnazjum za bezpieczeństwo uczniów oraz tworzenie przyjaznej atmosfery wpływa na dobre samopoczucie gimnazjalistów w szkole, spokój rodziców i na dobrą opinię o szkole w środowisku.
6. W szkole podejmowane są liczne przedsięwzięcia wychowawcze, których celem jest objęcie uczniów szerokim spektrum działań w zakresie profilaktyki nakierowanej na eliminowanie niewłaściwych i wzmacnianie pozytywnych zachowań.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Efekty	
Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	A
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	B
Uczniowie są aktywni	B
Respektowane są normy społeczne	B

Raport sporządzili:

- Ewa Kosińska
- Grażyna Wojszczyk
- Regina Zboromirska

Kurator Oświaty:

.....